

**PROGRAM STRANKE LEVICA
ZA LOKALNE VOLITVE 2018**

ODLOČA NAJ SKUPNOST

KAJ SO NAŠA TEMELJNA NAČELA

V Celjskem lokalnem odboru Levice se podajamo na svoje druge lokalne volitve, v mestnem svetu pa smo bili v tem mandatu prisotni z enim svetnikom. Zavedamo se, da je lokalna politika zaradi tesnih povezav akterjev prej igra interesov, kot ideoloških spopadov. Sami na tako miselnost ne pristajamo in verjamemo v trdna programska stališča in vizije, ki lahko na dolgi rok zagotovijo urbano okolje z več politične participacije občanov, boljšimi javnimi storitvami in večjim zadovoljstvom ljudi. Celje je po našem mnenju žal še vedno mesto številnih potencialov in malo uresničitev, predvsem pa bi si zanj želeli skrbnejšega gospodarjenja in naprednejših misli.

OKREPIMO EKONOMSKO DEMOKRACIJO

Kaj zagovarjamo?

Vsakmur je treba omogočiti, da enakopravno odloča o vseh javnih zadevah. Pri tem ne zadoščajo formalnopravno opredeljene politične pravice, ampak morajo biti občanom zagotovljeni tudi vsi potrebni dejanski pogoji za uresničevanje teh pravic. Ključni pogoj za uresničevanje politične demokracije je ekonomska demokracija. Zgolj politična demokratizacija ob hkratnem despotizmu na delovnih mestih je nujno nepopolna in izkrivljena. Občankam in občanom je poleg formalnih možnosti odločanja potrebno zagotoviti tudi informiranost in možnosti enakopravnega sodelovanja v javni sferi. Ekonomije in človekovega dostojanstva. Tehnološko revolucijo moramo uporabiti za izboljšanje blaginje vseh ljudi in ne smemo dopustiti, da si jo kapital in zasebni interesi prisvojijo in uporabijo za povečevanje izkoriščanja, dobičkov in neenakosti.

UKREPI

Krepitev neposredne demokracije

Omogočiti je potrebno neposredno odločanje in soodločanje občank in občanov pri vseh vprašanih lokalnega pomena. Okrepiti je potrebno uporabo posvetovalnega referenduma na lokalni ravni, uporabo ljudske iniciative in zborov občanov. Krajevne skupnosti in mestne četrti ne smejo biti le nefunkcionalni podaljški občinske uprave, ampak izvajalci mehanizmov neposredne demokracije.

Participativni proračun

Potrebno je zagotoviti neposredno participacijo občank in občanov pri načrtovanju javne porabe v obliki participativnega proračuna in v ta namen zagotoviti ustrezno administrativno podporo na strani občine ter zadosten obseg sredstev (fiksni delež proračuna).

Transparentnost in boj proti korupciji

Boj proti korupciji in zagotavljanje transparentnosti odločanja: vpogled v poslovanje občine in javnih podjetij (načelo odprtih knjig), nadzor občanov nad poslovanjem javnih podjetij. Občine so zaradi svoje razpršenosti na eni strani in nezainteresiranosti javnosti na drugi, gojišče korupcije in uveljavljanja zasebnih interesov pred javnimi. Naloga politike je opozarjanje in gledanje izvršni oblasti pod prste.

Učinkovit nadzor nad javnimi zavodi v občinski lasti in vključevanje njihovih neprirejenih poslovnih rezultatov nazaj v občinski proračun.

Dialog s civilno družbo

Krepitev dialoga občine z nevladnimi organizacijami in pobudami občanov. Celje ima birokratsko in politično strukturo, ki se izogiba dialogu s civilno družbo in je zelo dovzetna za interese lokalnega kapitala. Te prakse je potrebno prekiniti. Sodobnega mesta brez močne civilne pobude si ne moremo predstavljati. Besedo morajo dobiti organizacije s področja okoljevarstva, sociale, kulture, strokovna združenja in sindikati, ki so celjski politični oblasti trenutno povsem odveč.

VSEM DOSTOPNO JAVNO ZDRAVSTVO

Kaj zagovarjamo?

Krepitev javne zdravstvene mreže, ki vsem občanom ne glede na njihov dohodek nudi zdravstveno oskrbo glede na njihove potrebe. V ta namen je potrebno okrepiti investicije v javno zdravstveno infrastrukturo prostorov in opreme, ter postopno odpraviti privatizacijo zdravstva skozi koncesije, ki spodnaša solidarnost v zdravstvu, je finančno neučinkovita, vodi v družbeno nerazumno inve-

stiranje ter pospešuje samoplačništvo. Občanom v stiski, ki so ostali brez dostopa do zdravstvene oskrbe, mora lokalna skupnost še dodatno priskočiti na pomoč.

UKREPI

Depolitizacija nadzornih organov v zdravstvenih dejavnostih.

Sveti zdravstvenih zavodov pod ustanoviteljstvom občin bi morali biti v prvi vrsti pod nadzorom zaposlenih, torej pod večjim nadzorom stroke. Prav je, da lokalna skupnost participira pri upravljanju teh zavodov, vendar je potrebno zmanjšati tveganja za politične zlorabe sistema na škodo uporabnikom.

Pogled v zdravo prihodnost

Lokalne skupnosti so pogosto soočene z reševanjem problemov v zdravstveni mreži šele, ko te dosežejo akutno raven, nato pa posegajo po rokohitrskih rešitvah privatiziranja zdravstva skozi koncesije. Trend je potrebno obrniti v pripoznanje zdravja občanov kot prednostne naloge lokalne skupnosti, v ta namen izdelati načrt za dograditev potrebnih javnih kapacitet v doglednem času in mu tudi proračunsko slediti. Pri tem se odročnejših predelov ne sme puščati vnemar: javna mreža naj doseže vsako vas. Referenčna ambulanta za starejše občane v Šmartnem v Rožni dolini.

Okrepljeno vlaganje v zdravstvene domove

Podobno kot so bolnišnice na nacionalni ravni, so tudi zdravstveni domovi na lokalni ravni podhranjeni v prostorih in opreми. Ker je zdravje temeljna človekova potreba, morajo lokalne skupnosti kot ustanoviteljice javnih zavodov prednostno krepiti sredstva za potrebne širitve in prenove prostorov ter posodobitve opreme.

Vračanje zdravja v naročje javnega

Zaradi nedorečene ločnice med javnim in zasebnim, so prostori (in oprema) javnih zdravstvenih domov vse prevečkrat koncesionirani zasebnikom. Krepitev zasebne-

ga na račun javnega je potrebno prekiniti. Prostorske in kadrovske težave celjskega zdravstvenega doma izvirajo pretežno iz delitve dela in prostorov z zasebniki.

Kadrovska krepitev javne zdravstvene mreže

Nove koncesije in podaljševanje koncesij je dopustno le premostitveno, če zdravstveni dom ne premore primernih kapacitet za vključevanje zdravstvenega kadra pod javni dežnik. Podeli oziroma podaljša se jih lahko le s spremljajočim izdelanim načrtom za dograditev potrebnih javnih kapacitet, njihovo vlogo pa jasno časovno omeji.

Zdravstvo za vse

Ob hirajočem javnem zdravstvu so revščina, prekarnost, brezposelnost in slabe plače onemogočile dostop do zdravstvene oskrbe nekaterim ranljivim skupinam, ki se zato za pomoč zatekajo v pro bono ambulante. Dokler se slika dostopnosti in vključenosti v zdravstveno zavarovanje ne popravi, mora lokalna skupnosti pro bono zdravstvene projekte prepoznati in podpirati.

ZA DOSTOJNO BIVANJE

Kaj zagovarjamo?

Streha nad glavo je osnovna človeška potreba. Reševanje stanovanjskih vprašanj prebivalcev zato ne more biti prepuščeno prostemu trgu, na katerem se stanovanja dodeljujejo glede na sposobnost plačila, ampak morajo tu aktivno vlogo odigrati država in občine. Zlasti slednje so preko vzvodov, ki so jim na voljo, nosilke razvoja stanovanjske politike, ki je v zadnjih desetletjih stagnirala.

UKREPI

Povečanje deleža javnih neprofitnih najemnih stanovanj
Zavzemamo se za povečanje deleža javnih neprofitnih stanovanj v obsegu, ki bo pokrival vse stanovanjske potrebe

prebivalcev. To je mogoče doseči s povečanimi vlaganji v gradnjo javnih najemnih stanovanj in spodbujanjem stanovanjskih zadrug. Krepiti je treba zlasti do-
stopnost bivalnih enot za neprofitni najem.

Kakovost izvedbe gradbenih del

Javna stanovanjska gradnja je pogosto podvžena slabši kakovosti projektiranja, predvsem pa izvedbe del. Deloma je to problematika sistema javnega naročanja, ki izvajalce izbira v prvi vrsti glede na ceno, v veliki meri pa tudi namerno ali nenamerno slabega nadzora investitorja. Javna stanovanjska gradnja mora po vzoru zahodne Evrope postati vzor kakovostne arhitekture in gradnje.

Podpiranje celovitih prenov

Pomoč socialno ranljivim pri sanaciji neprimernih bivalnih razmer (vlaga, potresna varnost, svetlost itd.). Sofinanciranje s strani občine.

Boj proti energetskei revščini

Gradnja lokalnih sistemov daljinskega ogrevanja na obnovljive vire energije, ki so okoljsko najprimernejši in socialno najpravičnejši način ogrevanja. Prehod teh sistemov na obnovljive vire energije. Kjer izgradnja lokalnih sistemov daljinskega ogrevanja ni mogoča ali smiselna, financiranje zamenjave kurilnih naprav v revnih gospodinjstvih.

Medgeneracijsko sobivanje in stanovanjsko zadružištvo

Med sodobne oblike zagotavljanja trajnostnega urbane-
ga načina bivanja sodi tudi stanovanjsko zadružištvo, ki je v nekaterih bližnjih državah kot sta Avstrija in Švica odlična dopolnitev javnim najemnim stanovanjem in alternativa pri nas prevladujočemu lastniškemu modelu. Na način zadružiškega sovlaganja v stanovanja se krepijo tudi odnosi in skupnost. V Sloveniji v zadnjih letih poteka priprava zakonodaje, ki bi omogočila ugodno (brezobrestno) kreditiranje tovrstnih pobud, občina pa bi morala odigrati vlogo pri zagotavljanju primernih zemljišč glede na njene urbanistične in druge socialne potrebe.

Celje je na področju javne stanovanjske gradnje krepko zaspalo in ima na čakalni listi za neprofitna najemna stanovanja kar 500 prosilcev. Kljub investiciji v novo sosesko, ki jo bomo gradili z evropskimi sredstvi, je treba korenito premisliti razvojni model mesta, ki praktično vso stanovanjsko gradnjo prepušča zasebni pobudi, kar v praksi pomeni predvsem izseljevanje delovno aktivne populacije v primestna okolja.

SOCIALNO VARSTVO

Kaj zagovarjamo?

Občine morajo okrepiti svojo socialno vlogo, saj imajo vrsto pristojnosti za zagotavljanje blaginje in enakih možnosti svojih občanov. Občina mora svoje pristojnost v celoti uporabiti za pomoč socialno šibkejšim.

Socialna država pomeni solidarnost in pomoč vsem njenim članom. Birokracija, ki upravlja s socialnimi procesi pa mora stremeti k prijaznemu funkcioniranju brez človeka nedostojnih izpostavljanj, kontrol in pogojevanj. Človeku, ki se znajde na finančnem robu, solidarna družba pomaga, ne da bi ga spravila tudi na rob družbe in dostojanstva. Kot družba smo močni toliko, kot je močan naš najšibkejši člen.

V Levici si želimo, da se Celje aktivno sooči z izzivi in težavami, ki jih na področju socialnega varstva prinaša

UKREPI

Javne kuhinje

V Celju imamo delujočo javno kuhinjo v okviru I. osnovne šole. Veljalo bi premisliti o vzpostavitvi dodatne, ki bi

šolo razbremenila in ji tako omogočala tudi izvajanje polletnega varstva za otroke.

Olajšanje dostopnosti domov za starejše občane

Bivanje v domovih za starejše občane je zaradi nizkih pokojnin in visokih stroškov postalo nedosegljivo. Potrebno je doseči široko dosegljivost domov za socialno prikrajšane in sprejeti druge ukrepe za pomoč starejšim občanom. Vsakemu občanu mora biti zagotovljena cenovno dostopna in pravočasna pomoč na domu. Sedanje storitve je potrebno nadgraditi s svetovanjem in pomočjo pri opremljenosti stanovanja za varno in udobno prebivanje starejših. Ustanovitev dnevnihi centrov za starejše občane ter preprečevati osamitev starejših. Preučitev možnosti investicij v gradnjo dodatnih javnih namestitvenih kapacitet za starejše in varovanih stanovanj.

Pomoč na domu

Določanje cene in subvencioniranje storitve pomoči na domu je v pristojnosti občin, ki s financiranjem tega ukrepa uravnavajo njegovo dostopnost tako z vidika cene kot tudi obsega ponudbe. Občine si morajo prizadevati za čim večji delež uporabnikov, s spremembo zakonodaje pa moramo zagotoviti progresivno lestvico določanja cen storitve, ki bi najrevnejšim uporabnikom omogočila brezplačno storitev.

Občinska denarna socialna pomoč

Marsikatera občina občanom nudi ukrep enkratne denarne pomoči, za katero lahko poleg ostalih socialnih transferjev zaprosijo enkrat letno. Ta denar je pogosto nujna rešilna bilka

Svetovalni center za otroke in mladostnike

Število otrok in staršev ter šol in vrtcev, ki potrebujejo intenzivno terapevtsko pomoč pri premagovanju vzgojnih težav se povečuje. Potrebno je ustanoviti svetovalni center za otroke in mladostnike. Da je ta problem res velik, dokazuje dejstvo, da je celjski mestni svet temu centru že dvakrat dal podporo.

Stanovanjska skupina za mlade

Celje potrebuje prostor za vzpostavitev stanovanjske skupine za dolgotrajno bivanje mladoletnih oseb, ki doma ne morejo bivati. Rejniških družin primanjkuje, mladinski domovi pa so v Sloveniji prepolni. Sodelovanje in razumevanje občine bi pristojnemu ministrstvu za šolstvo olajšalo pot do realizacije.

Nevladne organizacije

Organizacijam, ki delujejo na področju sociale, zdravstva in humanitarnosti, je potrebno zagotoviti večji delež sofinanciranja iz občinskega proračuna v okviru obstoječega razpisa.

VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE

Kaj zagovarjamo?

Vsem dostopno kakovostno javna šolsko in predšolsko mrežo.

UKREPI

Zagotavljanje cenovno dostopnega vrtca za socialno ogrožene

Določanje cenovne lestvice za subvencijo vrtčevskega varstva je v pristojnosti občin ustanoviteljic vrtcev. Naš cilj je zagotavljanje in ohranjanje pravične obremenitve uporabnikov glede na njihove prihodke.

Enake možnosti prehrane za otroke iz družin z drugačnim etičnim in verskim prepričanjem

Možnost uravnotežene veganske prehrane za otroke v vrtcih, šolah in srednjih šolah. Povpraševanje prihaja od staršev z drugačnim etičnim nazorom ali življenjskim pogledom.

To ne pomeni a la carte ponudbe, vendar le zagotovitev enakih možnosti za vse.

Lokalno pridelana in zdrava hrana v javnih izobraževalnih zavodih

Javni razpisi za prehrano naj se izvedejo večkrat letno, s čimer bi dosegli več sezonskih menijev.

Ohranjanje dobro razvejane mreže javnega šolstva

V skladu z urbanističnimi in šolskimi standardi morajo biti šolske kapacitete otrokom zagotovljene čim bližje doma, še posebej, če gre za urbana okolja. Zagovarjamo prizidavo šolskih kapacitet do obsega, ki bo zagotovil otrokom enostaven dostop in primerne standarde pouka.

Enake možnosti za otroke iz socialno ogroženih družin

Šolski sklad je solidarnostna oblika organiziranja za zagotavljanje pokrivanja stroškov šolskih potrebščin, ekskurzij, šol v naravi, ki omogoča dostop do teh obšolskih storitev tudi otrokom iz revnejših družin. Paziti je treba, da se otrok in njihovih družin ne stigmatizira in da tak sistem poteka popolnoma anonimno, hkrati pa bi morala občina imeti možnost garantiranja, da v šolskih skladih nikoli ne zmanjka sredstev za vse pomoči potrebne.

ŠPORT IN REKREACIJA

Kaj zagovarjamo?

Dostop do rekreativnih površin za vse občanke in občane kot del spodbujanja zdravega življenjskega sloga. Skrb za obstoječo kakovostno športno infrastrukturo, potrebno za razvoj vrhunškega športa.

UKREPI

Brezplačen dostop do javne rekreacijske infrastrukture za ranljive skupine

Uvedba sistema kartic ugodnosti, s katerimi bi lah-

ko občani, ki izkažejo status brezposelnosti, prihodkov pod določenim pragom, invalida ali upokojenca z nizkimi prihodki brezplačno dostopali do javne rekreacijske infrastrukture, kot sta bazena, Celjska koča, kegljišče, drsališče ... Z izdajo takega univerzalnega potrdila, ki bi ga izdala občina ali lokalni Center za socialno delo, bi odpravili del stigme, ki spremlja revščino in ljudem olajšali dostop do javne infrastrukture.

Poletno varstvo za šoloobvezne otroke na športnih prizoriščih

Predlagamo uvedbo dostopnih paketov preživljanja počitnic na športnih prizoriščih, ki otrokom nudijo dnevno varstvo, prehrano in športno aktivnost pod nadzorom. Cene varstva se določijo glede na finančno zmogljivost staršev.

Javna zunanja športna igrišča

Vsa igrišča morajo biti dostopna. Vsa ograjena morajo biti odklenjena, kar je v Celju pogosta težava. Zagotoviti je potrebno strokovni nadzor, ki bo skrbel za kvaliteto rekvizitov in opreme ter pravočasno zamenjavo nekvalitetnih in poškodovanih. Mestno redarstvo mora opravljati občasne obhode.

Povezati se je potrebno z lokalnimi športniki in organizirati športne dogodke z namenom predstavitve športa in privabiti mlade na športna igrišča.

Mobilna otroška igrišča

Zunanja igrišča, ki so namenjena predvsem igri mlajših otrok, so v večini v slabem stanju ali pa so dotrajana. Potreben je strokovni pregled in postopno odpravljanje pomanjkljivosti ter zamenjava dotrajane in uničene opreme. Izredno pomembno je, da se pregledi vršijo periodično in redno. Razvoj in oprema igrišč se mora razvijati v to smer, da se lahko igrala predstavljajo iz lokacije na lokacijo in tako krožijo med četrtmi, s tem pa zagotovili razgibanost in raznolikost igre.

Doživljajsko igrišče

Predlagamo vzpostavitev doživljajskega igrišča za otroke na področju bivše drevesnice Vrtnarstva Celje oz.

degradiranem področju v samem mestnem središču (Kare 9), kjer se sami po sebi ponujajo naravni materiali za obdelavo po principu delaj in se igray. Doživljajsko igrišče je prostor, na katerem usposobljeni strokovnjak zagotavlja otrokom varnost pri uporabi različnih tehničnih orodij (vrtalni stroj, žaga, sekira), obenem pa otrokom omogoča samoorganizacijo lastne igre glede na interese, potrebe prostora in starost.

LOKALNO GOSPODARSTVO IN TURIZEM

Kaj zagovarjamo?

Ustvarjali bomo tudi nova delovna mesta, predvsem s širitvijo dejavnosti javnih podjetij ter s spodbujanjem inovativnih in zelenih delovnih mest v kulturi in turizmu ter na področjih lokalne samooskrbe s hrano, trajnostne prometne infrastrukture, energetske prenovne stavb v občinski lasti.

Zagovarjamo trajnosten razvoj lokalnega turizma, ki bo sposoben povezati vse deležnike v turistični panogi in vse vrste turizma, ki delujejo v celjski občini in širše. Poseben poudarek naj bo na trajnostnemu turizmu, ter povezovanju športa in kulture s ponudniki turističnih storitev. Zaradi strateške pozicije Mestne občine Celje, menimo, da ima ta še dovolj rezerv oz. potenciala za razvoj in dopolnitev turističnih dejavnosti v mestu in njegovi okolici. Pomembna je vsebinska nadgradnja in obnova obstoječe ponudbe, ne pa postavljanje novih megalomanskih projektov.

UKREPI

Vloga občine kot naročnika

Občina mora javno naročanje uporabiti za doseganje širših družbenih ciljev in vpeljati kriterije kot je spoštovanje delavskih pravic (po celotni podizvajalski verigi) in ekološki odtis.

Poslovanje podjetij in zavodov v lasti občine

Občinska podjetja ne smejo poslovati enako kot zasebna, temveč morajo biti vodilna na področjih ekonomske demokracije, spoštovanja delavskih pravic, transparentnosti in koordiniranja z uporabniki. Na vseh ravneh se moramo boriti proti uporabi prekarnega in slabo plačanega dela, outsourcingu delavcev (pogosto čistilke in varnostniki), slabim delovnim pogojem in plačilu, onesnaževanju okolja. Občinska podjetja morajo tudi prispevati svoj delež sredstev iz naslova najemnin za mestno infrastrukturo v občinski proračun, čemur se zadnja leta uspešno izmikajo in akumulirajo velike presežke.

Sprejem občinskega prostorskega načrta

To, da občina še ni sprejela občinskega prostorskega načrta je nevzdržno. Občinski prostorski načrt oz. urejen urbanizem mora služiti kot podlaga za gospodarski razvoj. Občina mora prenehati s praksami klientelističnega ravnanja s prostorskimi akti, ki se spreminjajo v skladu z dnevnimi potrebami gospodarstva in zagotoviti trajne prostorske predpise, ki omogočajo gospodarski razvoj pod jasnimi pravili in s premišljeno usmeritvijo.

Celje je že v primerjavi s soslednjim Žalcem gospodarsko zaspano. Zakaj se je v zadnjih letih v praktično enakih prostorskih pogojih ob avtocesti tam odprlo toliko več podjetij? Ker so tam poslovno cono načrtovali javno, odkrito in gostoljubno do vlagateljev, v Celju pa prostorska načela niso jasna, deluje pa se po principu individualnih dogovorov, medtem ko vizije, ki bi privabljala nova vlaganja ni zaznati. Obstoječa celjska politika ni prijazna gospodarskemu razvoju, pač pa je klientelistična in skrbna do ohranjanja obstoječih razmerij moči.

Skupne tehnične službe javnih zavodov

Mestna občina ima za urejanje nekaterih javnih površin in svoje tehnične potrebe vzpostavljen režijski obrat.

Prav tako imamo za veliko javnih zavodov vzpostavljeno skupno računovodsko službo v okviru zavoda Desetka. Še vedno pa imajo zavodi in javna podjetja nekatere tehnične službe urejene po svoje, bodisi z lastnimi kadri, ali pa z zunanjimi izvajalci. Skupne tehnične službe bi lahko javnim zavodom zagotovile višjo kakovost in optimalnejšo razporeditev osnovnih servisov, hkrati pa bi zagotovile varne zaposlitve.

Športni in rekreativni turizem

Celje je središče turistične regije in ima tudi samo obsežno športno infrastrukturo. Intenzivneje se moramo povezovati s turističnimi kraji v regiji in privabljati profesionalne športnike, hkrati pa delati predvsem na promociji športnega in zdravega načina življenja med občani in jim zagotavljati prijazno in dostopno infrastrukturo, uporabno tudi za družine in drugim rekreativce.

Kulturna dediščina, mestni utrip in turizem

Potrebna je temeljita revizija povezovanja s kulturnimi ustanovami, ki delujejo na območju celjske občine ter turističnimi ponudniki. Kulturni turizem mora v Celju temeljiti tako na bogati dediščini, ki je najprepoznavnejši atribut našega mesta, kot spodbujanju in široki promociji najkakovostnejše lokalne ustvarjalnosti.

urbanizem mora služiti kot podlaga za gospodarski razvoj. Občina mora prenehati s praksami klientelističnega ravnanja s prostorskimi akti, ki se spreminjajo v skladu z dnevnimi potrebami gospodarstva in zagotoviti trajne prostorske predpise, ki omogočajo gospodarski razvoj pod jasnimi pravili in s premišljeno usmeritvijo.

Naše videnje celjskega turističnega razvoja je bolj v poglabljanju že obstoječih danosti, kot megalomanskih investicijah v nove. Sredstva moramo vlagati v izboljšave in zaposlovanje izjemnih kadrov v naše javne zavode, v produkcijo vrhunskih kulturnih in športnih vsebin in v prenovalno infrastrukturo, ki bo v koraku s časom in v spoštljivem odnosu do dediščine. Veliki mostovi do množičnih turistov nam ne bodo ničesar prinesli, če ne z njimi ne bodo upravljali usposobljeni in izobraženi Celjani, ki so lahko edini trajnostni doprinos k mestu.

SPODBUJANJE TRAJNOSTNEGA LOKALNEGA KMETIJSTVA

Kaj zagovarjamo?

Prizadevamo si za trajnosten razvoj kmetijstva, ki bo sposobno pridelati dovolj zdrave, kakovostne in cenovno dostopne hrane za vse prebivalce države, hkrati pa bo omogočalo dostojno preživetje delavcem v kmetijskih dejavnostih tako na velikih, kot tudi na manjših kmetijah. V okviru tega zagovarjamo večjo aktivno vlogo občinskih institucij, ki lahko s sredstvi z naslova kmetijstva, administrativno podporo in aktivnim vključevanjem v lokalne prehranske verige dosežejo ustrezne cilje. Občine so tudi velik javni naročnik, ki lahko močno vplivajo na povečanje obsega lokalno pridelane hrane, zlasti ekološke.

UKREPI

Uvedba koordinatorja za plansko organiziranje prehranske verige

Občine naj v okviru lastne administracije zagotovijo vez med javnimi porabniki in pridelovalci hrane. Tako lahko pridelovalci pridobijo informacije o potrebah, hkrati pa jim načrtovan odkup omogoči stabilno proizvodnjo/do-

hodke. Takšna koordinacija je potrebna tudi za zmanjševanje obsega zavržene hrane.

Občinska kmetijska zemljišča v brezplačen najem

Občina razpolagajo s številnimi kmetijskimi zemljišči, ki se zaraščajo, ali pa se samo kosijo. Za večjo obdelanost teh zemljišč, bi jih lahko v urbanih okoljih ugodno ali brezplačno oddali društvom ali interesnim skupinam kot so na primer vrtničkarji. Hkrati bi jim bilo potrebno tudi pomagati z ozaveščanjem o onesnaženosti zemlje in izgradnjo visokih gred. Širjenje urejenega vrtničkarstva in aktivna podpora pri nakupu čiste prsti in visokih gred.

Spodbujanje lokalne distribucije živil s čim manj embalaže

Občina lahko v okviru koordiniranja, vključevanja ali spodbujanja lokalnih prehranskih verig pripomore k zmanjševanju nepotrebne embalaže. Z smernicami ali finančnimi spodbudami lahko prispeva k odpiranju lokalnih živilskih trgovin brez embalaže in trgovin in restavracij za socialno ogrožene.

Spodbujanje izobraževanja, ozaveščanja o pomenu lokalno pridelane hrane

Občina lahko v vrtcih, šolah spodbudi aktivnosti v zvezi ozaveščanjem pridelave zdrave hrane; vrtovi, šolske zadruge, krožki.

Spodbujanje trajnostnega kmetijstva

Občina lahko z razpisi spodbuja kmetijstvo, ki prideluje rastlinsko prehrano za človeka. To je pomembno, ker so trenutno prevelike površine kmetijstva namenjene prehrani živalim, kar je iz energijskega in ekološkega vidika potratno. Poleg tega pa na tak način spodbujamo lokalno pridelano hrano slovenskega izvora. J

Ne glede na to, da je Celje pretežno urbano območje z velikimi omejitvami pri pridelavi hrane zaradi onesnaženosti prsti in zraka, je potrebno o pridelavi hrane intenzivno razmišljati in inventivno delovati (urejeno vrtničkarstvo, visoke grede, stalen kontrola kakovosti zemlje), vlagati v trajnostne in socialne rešitve ter podpirati lokalno. Občina bo podpirala ustanovitev trgovine brez embalaže, prisotnost ekološke in certificirane hrane na tržnici, vzpostavitev manjših tržnic po mestnih četrtih in krajevnih skupnosti ter socialnega podjetja - trgovine in restavracije z zdravo lokalno hrano po ugodnih cenah.

UREJANJE PROSTORA

Kaj zagovarjamo?

V Levici se zavzemamo za zaustavitev negativnih trendov prostorskega razvoja, ki se je v zadnjih dveh desetletjih izvajal predvsem v interesu zasebnega kapitala. Krčenje javnega prostora je treba zaustaviti z odločnim NE vsakršnim poskusom širitve pridobitne dejavnosti na prostor, ki je prostor vseh nas. Čas je, da se trendi obrnejo in da se zasebni interesi umaknejo javnemu interesu.

Občine so tiste, ki nosijo glavno odgovornost za to, v kakšnem prostoru živimo. In danes živimo v prostoru, kjer nam pogled na naravno in kulturno krajino zastirajo oglašni panoji, ki nas nagovarjajo k trošenju denarja za stvari, ki jih ne potrebujemo. V naši bližini se nahajajo tovarne, ki lahko vsak trenutek povzročijo onesnaženje večjega obsega. Država nima kadrovskih in finančnih resursov za njihov nadzor, občinske službe pa za njih niso pristojne. Prostor mora biti namenjen zdravemu in kvalitetnemu bivanju ter trajnostnemu razvoju družbe, ne pa, tako kot je danes, maksimizaciji dobičkov zasebnega kapitala.

Sprejem občinskega prostorskega načrta (OPN) je higienski minimum za razvoj mesta

Celje ima veljaven prostorski načrt iz leta 1964, vmesnega predloga v 80-ih letih niso nikoli potrdili, v prostoru pa se je zgodilo marsikaj. Veseli smo lahko, da so načrtovalci največje rasti tega mesta naredili dolgoročen plan, ki se je obdržal tako dolgo, to pa še ne pomeni, da ima odgovore na izzive sedanjosti in prihodnosti. Odsotnost občinskega prostorskega načrta ima le eno funkcijo - dopuščanje sivih con za vsakokratne interese lokalnih veljakov.

Boj proti privatizaciji upravljanja s prostorom

Nasprotujemo prilagajanju upravljanja s prostorom zasebnim interesom, ki se kaže kot neomejeno širjenje oglasnih površin, trgovskih centrov in gostinskih loklov ter prilagajanje občinskih aktov interesom velikih investitorjev. Trenutno v Celju na praktično vsaki seji mestnega sveta spreminjamo OPPN-je (podrobne prostorske načrte) zaradi parcialnih interesov posameznikov, kar se vedno bolj kaže v kaotičini in neurejeni podobi mesta.

Enakomeren razvoj občine in zgoščanje mesta

Zahtevamo, da občina enakomerno pozornost posveča vsem delom mesta in svoje pristojnosti uporabi za zmanjševanje in ne povečevanje družbenih razlik. Trajnostno mesto se zgošča, ne pa širi na nova in nova naselja enostanovanjskih hiš, ki so sorazmerno draga za komunalno oskrbovanje in vzdrževanje. Mesto lahko občanom ponudi večjo kakovost življenja na urbanistično urejeni, ampak strnjeni površini z zeleno okolico.

Umik oglaševalskih površin

Množično zunanje oglaševanje navidez izgleda kot gospodarska nuja, pa je njegova dopustitev v resnici odločitev mesta. Sodobna in napredna mesta so se onesnaževanju te vrste že davno odrekla, prav tako pa se te vrste reklam vse redkeje poslužujejo tudi kakovostni oglaševalci.

Drevesa so pljuča mesta

Aktivna zelena politika načrtovanja lahko močno pripomore k zmanjšanju onesnaženosti celjskega mestnega okolja. Predlagamo, da se območje Stare Cinkarne pozgodzi, na tak način dolgoročno čisti onesnaženo zemljo, hkrati pa postane zelena pljuča mesta.

Na eni svojih zadnjih sej spomladi letos je celjski mestni svet sprejel tri spremembe prostorskih aktov, ki so v dveh industrijsko-poslovnih conah in enem kmetijskem objektu predvideli dopustitev stanovanjske rabe. Ob podrobnejšem pogledu se je izkazalo, da gre za prilagoditev podjetjem, ki za svoje delo potrebujejo večje število priseljenih delavcev in jim jih je najlažje in najceneje namestiti kar na delovnem mestu. Taki posegi prostor trajno zaznamujejo na način vzpostavljanja konfliktov med funkcijami, ki ne sodijo skupaj, poudarjanju družbenih razlik in kaotičnega videza mesta. Veliko pa povedo o miselnosti, urbanističnih ambicijah in političnem nazoru ljudi, ki z mestom upravljajo in take odloke sprejemajo po tekočem traku le z enim glasom (Levice) proti.

Če bi tako razmišljali tudi v preteklih desetletjih, mesta kot ga poznamo danes, sploh ne bi bilo.

KREPITEV TRAJNOSTNEGA PROMETA

Kaj zagovarjamo?

Trajnostna mobilnost, katere ključni elementi so učinkovit, cenovno dostopen in privlačen javni promet. V součinku z mešano rabo prostora, kar pomeni način mestne pozidave, ki dokaj strnjeno in na kratkih razdaljah združuje stanovanjske, gospodarske in druge storitvene

funkcije (šola, vrtec, zdravstvo ...) omogoča večnamensko izrabo prostora ter nudi pestro izbiro načinov premikanja (javni promet, avto, hoja, kolo). Prednost, ki jo namenjamo pešcem in kolesarjem se mora začeti kazati tudi v urejenih površinah zanje.

UKREPI

Obvoznica je pomemben del ekološke sanacije mesta

Celja je edina mestna občina, ki nima urejene obvoznice in spušča ves tranzitni promet skozi mestno jedro. Naloga občine je, da na to glasno opozarja in pripravi vse prostorske pogoje za izgradnjo obvoznice. Dokler občina ne bo sodelovala z državo, tega ne moremo pričakovati.

Javna infrastruktura za pešce in kolesarje

V Celju je iz nerazumljivih razlogov infrastruktura za pešce in kolesarje zelo zanemarjena in neprijazna. Mesto kljub številnim ukrepom, ki jih vidimo v zadnjem času, za njihov uspeh potrebuje več pozornosti in premisleka tudi s perspektive pešca, kolesarja ali invalida. Očitno je, da mesto vodijo ljudje iz avtomobilov.

Javni promet

Pozdravljamo korake, ki jih je občina storila na področju uvajanja javnega potniškega prometa in si bomo prizadevali za njihov razvoj in čim širšo uporabo.

Urejanje avtomobilskega prometa

Širitev območij umirjenega prometa. Območje za pešce naj bo tudi dejansko za pešce, za dostavo pa le v za to predvidenem času. Zaradi vse večjega obsega kurirskih in varnostnih storitev je mestno jedro namreč vedno bolj polno avtomobilov. Na Gosposki ulici predlagamo ukinitve parkiranja in vzpostavitev umirjenega prometa ter kratkotrajnega parkiranja.

VAROVANJE OKOLJA IN SKRB ZA ŽIVALI

Kaj zagovarjamo?

Skrb za okolje in dobrobit živali sta v izrazitem javnem interesu. Kljub temu je bilo v preteklem stoletju veliko segmentov enega in drugega močno podcenjeno v korist izrabe naravnih virov za gospodarstvo.

Čisto življenjsko okolje je v Celju tako postalo žrtev gospodarskega uspeha mesta, današnji prebivalci pa nimamo na voljo vzvodov, s katerimi bi zagotavljali njegovo primerno sanacijo in preprečevali nadaljnje onesnaževanje. Varovanje okolja in skrb za živali se morata v celoti izvajati kot neprofitni javni gospodarski službi. Koncesije zasebnikom za opravljanje določenih storitev znotraj tega so dopustne zgolj za omejen čas, dokler občine ne vzpostavijo lastnih kapacitet za zagotavljanje čistega življenjskega okolja in skrbi za živali.

UKREPI

Okoljska sanacija

Sanacija celjske onesnažene prsti mora postati dolgoročna prioriteta Ministrstva za okolje in prostor, za kar si moramo prizadevati vsi občani. Glede na to, da danes ni javno znanih niti konceptualnih rešitev in ocen stroškov za zamenjavo in čiščenje onesnažene zemlje ter drugih sanacijskih ukrepov, verjamemo, da je Mestna občina Celje storila v smislu pritiska na onesnaževalce in zakonodajalce absolutno premalo.

Ne glede na glasnost zahtev javnosti, mora politika, ki bo pripravljala plane sanacije, v financiranje vključiti onesnaževalce. Zavedamo se njihovega pomena za lokalno skupnost in od njih pričakujemo več kot solidarno prevzemanje odgovornosti za bremena, ki so jih naložili naravi in ljudem.

Neoporečnost zemlje na javnih površinah

Zemlja na vseh javnih površinah za vzgojo in izobraževa-

nje otrok mora biti nujno nadomeščena z ustrezno. Kljub temu, da je problem znan že zelo dolgo, je MOC uspela urediti le dve vrtčevski zemljišči, za kar pa ni prejela niti evra državnih ali evropskih sredstev, kar kaže na ad hoc reševanje in neresen odnos do problema.

Kam z zemljo?

Dokler nimamo urejene deponije oz. predelave izjemno onesnažene zemlje, ki je kategorizirana kot nevaren odpadek, težko govorimo o dolgoročnih rešitvah in se ne smemo čuditi polkriminalnim ravnanjem izvajalcev ravnih parcialnih sanacij.

Spodbujanje rabe obnovljivih virov energije in daljinskega ogrevanja

Vzpodbuditi investicije na strani občin in občinskih energetskih podjetij v obnovljive vire energije in širitev omrežja daljinskega ogrevanja.

Reorganizacija sistema oskrbe zapuščenih živali

Opuščanje koncesionarskega sistema in vzpostavljanje občinskih in medobčinskih zavetišč za živali v obliki javnih in neproftinih podjetij. Preprečevanje evtanazije zdravih živali. Spodbujanje nevladnih organizacij, ki skrbijo za prostoživeče živali in delujejo na področju zaščite ter preprečevanja mučanja živali in vzpostavitev dolgoročnega programa financiranja na področju sterilizacij in kastracij prostoživečih živali.

Izgradnja pasjega parka

V Celju je vse več ljudi, ki imajo hišne ljubljence. Narašča predvsem število psov. Ker se zavedamo, da je del kvalitetnega življenja živali tudi prosto gibanje, se nam zdi izgradnja pasjega parka primerna investicija za izboljšanje kakovosti življenja občanov.

Celje je resnici na ljubo mesto, ki je najbolj prepoznavno po uničenem in težko zastrupljenem okolju. Celjani na te težave gledamo precej navajeno in naveličano, zato tudi ne zahtevamo takojšnjih in sorazmernih ukrepov. Tega se zavedajo tako občinski, kot državni politični veljaki in zato nikoli ne najdejo zadostne motivacije za iskanje rešitev.

Nujno je nadaljevati pritiske na državne institucije in onesnaževalce, da zagotovijo trajne rešitve in sredstva za njihovo uresničitev.

KULTURA

Kaj zagovarjamo?

Ohranjanje, razvoj in decentralizacijo mreže javnih institucij na področju ustvarjalnosti in varstva kulturne dediščine s pripadajočimi strokovnimi delavci vidimo kot hrbtenico zagotavljanja javnega interesa na področju kulture, za katero se morajo zavzemati tudi občine. Spodbujamo vsebinsko dopolnjevanje in sodelovanje infrastrukture s profesionalnimi nevladnimi organizacijami, ki morajo najti svoje mesto v sistemu javnega (so)financiranja tudi na lokalni ravni. Lokalne skupnosti morajo prav tako biti podpora ljubiteljskim kulturnim dejavnostim kot nosilec zagotavljanja in promocije kulturnih vsebin tudi v najmanjših krajih.

UKREPI

Normalizacija financiranja kulturnih dejavnosti

Večji delež občinskega proračuna namenjenega za kulturo. Ločitev razpisov za ljubiteljske in profesionalne nevladne organizacije. Spodbujanje in pomoč občine pri prijavljanju kulturnih zavodov na evropske razpise in namenitev sredstev za sofinanciranje lastnega deleža uspešnih projektov. Občine, ki veljajo za uspešne na področju kulture, temu namenjajo več kot dvakrat višji delež proračuna kot ga Celje.

Lokalni program za kulturo

Občine morajo sprejeti lokalne programe za kulturo. Tak program ima Celje sprejet do leta 2020, vendar je v praksi to seznam želja, ki ga nihče ni bral že ob sprejemanju in bo tako ostal mrtva črka na papirju. Prizadevali si bomo, da bo v novem mandatu tak program napisan realno, usmerjeno v razvoj in upoštevan pri izvajanju.

Spodbujanje raznolikosti in dostopnosti

Spodbujanje raznolikosti ustvarjanja za različne starostne skupine, dostopnost izobraževanja in konzumiranja kulturnih vsebin za vse segmente družbe, saj kultura in umetnost pripomoreta k hitrejšim premikom v razvoju družbe, predvsem krepitvi drugačnega razmišljanja, sočutja, razumevanja različnih kultur.

Spodbujanje neinstitutucionalizirane alternativne in mladinske kulture. Ohranjanje in podpora avtonomnim conam in prostorom svobodnega kulturnega ustvarjanja in civilnega udejstvovanja.

Decentralizacija

Zagotavljati enakomeren kulturni razvoj po vsej državi pomeni primeren delež pozornosti tudi lokalne, ne le državne politike. Da je Ljubljana tako premočno vodilna v kulturnih dejavnostih ni le posledica njene centralne pozicije, pač pa tudi tega, da se tamkajšnja mestna občina zelo dobro zaveda prednosti, ki ji jih prinaša kultura in ji zato namenja kar 10% progračuna, medtem ko je Celje kulturnim dejavnostim v letu 2017 namenilo le okoli 5%.

Sodelovanje občine z nevladnimi organizacijami

Zagotavljanje dialoga in vključevanja nevladnih organizacij v kulturi v procese odločanja na občinski ravni. Zagotavljanje brezplačne souporabe infrastrukture, ki je v lasti občin in javnih zavodov tudi nevladnikom in spodbujanje njihovega vsebinskega sodelovanja.

Kadrovanje

Pozornost na primerno kadrovanje v javnih zavodih, ki so zaradi specifične umetniških ali drugih znanj s področja kulturne produkcije izrazito občutljivi na nasilne posege političnih in drugih interesnih skupin.

Kino Metropol

Ena osrednjih mestnih kulturnih institucij je nevladni Mestni kino Metropol, ki je bil prvi art kino v Sloveniji, danes pa se sooča s problematiko lastništva dvorane, v kateri deluje, ta je v denacionalizaciji namreč pripadla zasebni banki. Občina mora tak javni program podpreti z odkupom in prenovo dvorane in zagotoviti njegov dolgoročen razvoj.

Umetniška četrt

Celjani smo zelo ponosni na model Umetniške četrti, ki je edinstven način dodeljevanja prostorov za ustvarjanje vrhunskim ustvarjalcem. Žal pa samo oddajanje takih prostorov ni dovolj, ampak je potrebno koncept stalno preizpraševati in privabljati nove in nove ustvarjalce, njihovo delo pa strokovno spremljati in javno izpostavljati.

Zavod Celeia

Zavod za kulturne prireditve in turizem je v Celju nastal ob združitvi koncertne dejavnosti, Centra sodobnih umetnosti in turistično-informacijskega centra, glede na velikost in potrebe mesta precej nezdružljivih dejavnosti in se vse od tedaj utaplja v neizkoriščenih potencialih in relativno slabi širši prepoznavnosti svojih dejavnosti. Celje si zasluži odgovorno, strokovno in ciljno usmerjeno vodenje kulturnih in turističnih vsebin, česar zavod v svoji sedanji obliki ne izvaja najbolje.